

2003-11-24

LS 0311-2905

Landstingsstyrelsen

Månadsbokslut för oktober 2003

Härmed överlämnas månadsbokslut för oktober 2003. Månadsbokslutet innehåller även prognos för helåret 2003.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsstyrelsen beslutar

att fastställa månadsbokslut för oktober 2003

	Sid
Kort sammanfattning av verksamheternas ekonomi.	2
Landstingskoncernens prognos för 2003 är –1 986 mkr vilket är 388 mkr sämre än budget. Den främsta anledningen är en försämrad skatteintäktsprognos med 490 mkr. Jämfört med föregående månad har prognosen förbättrats med 163 mkr. Denna förbättring är till största delen hänförlig till den samlade sjukvården som förbättrat prognostiserat resultat med 153 mkr.	6
Den samlade sjukvården redovisar en prognos för resultatet 2003 om 135 mkr vilket är 128 mkr bättre än budget samt 153 mkr bättre än föregående månads prognos.	10
AB Storstockholms Lokaltrafik redovisar en nollprognos efter tillskott. En förbättrad försäljning av färdbevis bidrar till att trenden med minskande linjetrafikintäkter tillfälligt avstannat. Prognosen för linjetrafiken är dock fortsatt 143 mkr lägre än budget. Budgeten kan hållas tack vare minskade kapitalkostnader, verksamhetsomprövningar och engångsposter.	23
Resultat för samtliga resultatenheter i landstingskoncernen	27
Prognos för samtliga resultatenheter i landstingskoncernen	28
Mer detaljerad information lämnas av avdelningarna Koncernredovisning och Verksamhetsanalys vid Landstingskontoret.	

Sören Olofsson

Bilaga 1: Personalkostnader SLL

Bilaga 2: Akutsjukhusens personalkostnader, inhyrd personal

Bilaga 3: Produktionsområdenas personalkostnader, inhyrd personal

SAMMANFATTNING

Ekonomi

Det ackumulerade resultatet per oktober 2003 uppgår till –781 mkr för landstingskoncernen. Landstingskoncernens **prognos** för helåret pekar på ett resultat om –1 986 mkr. Prognosen avviker mot budget med –388 mkr. Detta beror i huvudsak på försämrade skatteintäktsprognos med –490 mkr. Den samlade sjukvården prognostiserar ett resultat om 135 mkr. Fastighetsverksamhetens prognos visar ett överskott jämfört med budget på 114 mkr (Locum och Landstingsfastigheter Stockholm). Övriga enheters prognos avviker från budget med –108 mkr.

Budgetuppföljning

	Oktober	September
Landstingsfullmäktiges resultatbudget 2003 (mkr)	-1 598	-1 598
Avvikelse mot LF:s budget		
Koncernfinansiering	-917	-926
Varav minskade skatteintäkter 490/490 mkr		
Beställare sjukvård	300	250
Akutsjukhusen	-180	-212
Produktionsområdena	6	-21
SL-koncernen	0	0
Fastighetsverksamhet (LFS, Locum)	114	120
Övriga verksamheter	-108	-124
Koncernjustering ^{*)}	397	362
Summa avvikelse	-388	-551
Prognos	-1 986	-2 149

*) Avser återläggning av nedskrivning av aktier i dotterbolag i SLL koncernen och Landstingshuskoncernen.

Koncernfinansierings prognos innebär en negativ avvikelse mot budget på 917 mkr. En stor del av differensen beror på att skatteintäkterna prognostiseras bli nästan en halv miljard (476 mkr) lägre än budgeterat. Generellt statsbidrag väntas bli 107 mkr högre än budgeterat och kostnaden för inkomst- och kostnadsutjämnning 121 mkr större än budgeterat. Totalt pekar de nya skatteintäktsprognoserna på att utfallet blir 490 mkr sämre än budgeterat.

Andra avvikelseposter som påverkar landstingets ekonomi externt är specialdestinerade statsbidrag som prognostiseras bli 47 mkr högre än budgeterat.

Resterande del av avvikelsen är till största delen hänförlig till nedskrivning av aktier i Landstingshuset med 289 mkr. Nedskrivning av aktier görs då det bokförda värdet på

aktierna minskar p.g.a. negativa resultat i dotterbolagen. Detta är en kostnad för Koncernfinansiering vilken återläggs i koncernen.

Beställare sjukvård redovisar en prognos för 2003 på 300 mkr dvs. en förbättring jämfört med budget med motsvarande belopp. Verksamheten fick ökat landstingsbidrag med 3 852 mkr 2003 för att täcka beställarens höga kostnadsläge vid ingången till 2003 samt att finansiera kostnadsökningar för 2003.

Akutsjukhusen redovisar en prognos för 2003 på -176 mkr. Jämfört med föregående månadsbokslut har prognosen förbättrats med 33 mkr. Förbättringen är främst hänförlig till att Karolinska sjukhuset har förbättrat sin prognos med 27 mkr samt Danderyds sjukhus AB, 3 mkr, Norrtälje sjukhus AB, 1 mkr och Södertälje sjukhus med 2 mkr.

Produktionsområdena samlat redovisar efter oktober en helårsprognos för resultatet på 6 mkr jämfört med budget på 11 mkr. Detta är en tydlig förbättring jämfört med bedömningen föregående månad (- 21 mkr). Som tidigare är det Stockholms produktionsområde (SPO) och Norra länets produktionsområde (NLPO) som svarar för ett underskott, - 4 resp. - 20 mkr, medan Södra länets produktionsområde (SLPO) beräknar att nå ett positivt resultat, vilket är förbättrat till 30 mkr (föregående månad 25 mkr).

SL-koncernen redovisar en årsprognos i överensstämmelse med budget och ett nollresultat efter tillskott 3 861 mkr. Prognosen för linjetrafikintäkterna är oförändrad - 143 mkr och en förbättrad försäljning av rabattkuponger och kontantbiljetter har konstaterats. Det låga ränteläget fortsätter att inverka positivt på kapitalkostnaderna och prognosen har förbättrats ytterligare till 130 mkr. Reavinsten 52 mkr från försäljningen av Svensk Banproduktion AB bidrar också till att budgeten kan hållas.

Landstingsfastigheters resultat uppgick till 423 mkr och prognosen pekar på en vinst på 406 mkr vilket är 108 mkr bättre än det budgeterade resultatet på 298 mkr. Prognosen har reviderats jämfört med föregående månad till följd av retroaktiv ränta i samband med reglering av 2002 års avkastningskrav.

Prognosen ska ställas i relation till landstingsstyrelsens uppdrag i samband med de ekonomiska åtgärderna för 2003 att åstadkomma ett ca 75 mkr högre resultat genom kostnadssänkningar eller ökade externa hyresintäkter.

De kostnadsreduceringar som nu redovisas i prognosen avser främst 109 mkr i lägre räntekostnader till följd av sjunkande marknadsräntor och 30 mkr i lägre fastighetsunderhåll. Även avskrivningskostnaderna blir något lägre på grund av en viss återhållsamhet på investeringssidan samt senarelagda projekt. Samtidigt innebär prognosen att den budgeterade vinsten från fastighetsförsäljningar på 50 mkr reduceras till noll, eftersom resultatet av fastighetsförsäljningar är beroende av planförfaranden vilka kommer att slutföras först 2004.

Prognosförbättring avseende lägre interna räntekostnader innebär ingen real resultatförbättring för SLL.

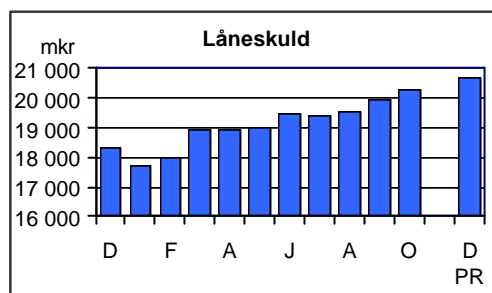
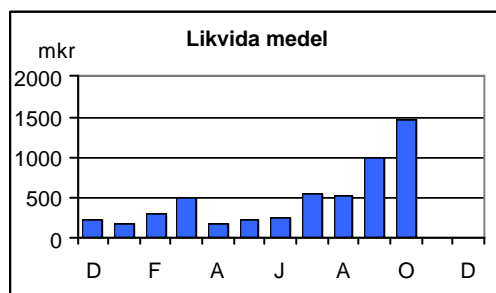
Övriga verksamheter redovisar en avvikelse mot budget med –108 mkr vilket är en förbättring med 17 mkr jämfört med föregående månadsprognos. Av förbättringen svarar Folk tandvården Stockholms Län AB för 10 mkr och Landstingskontoret för 5 mkr. För övriga redovisas smärre förändringar. Folk tandvårdens resultatförbättring förklaras av att effekterna av åtgärdspaketet resulterar i kostnadsreduceringar.

Finansiering

Likviditeten uppgår till 1 465 mkr, vilket är 1 230 mkr högre än vid årets början. Samtidigt har låneskulden inklusive leasingfinansiering under samma period ökat med ca 2 miljarder till 20,3 miljarder. Vid utgången av 2003 beräknas låneskulden inkl leasing uppgå till ca 20,7 miljarder kronor, vilket skulle innebära en ökning jämfört med föregående årsskifte med 2,4 miljarder.

Enligt landstingets finanspolicy ska landstingets genomsnittliga betalningsberedskap uppgå till minst 21 dagar. Betalningsberedskapen var den sista oktober 5,6 miljarder, vilket motsvarar en betalningsberedskap på 41 dagar.

SLL hade per 2003-10-31 tecknat ränteswapavtal¹ om totalt 2 200 mkr i syfte att förlänga räntebindingstiden.

¹ En ränteswap innebär att två aktörer byter räntebetalningsflöden med varandra. D v s en part betalar fast ränta men önskar rörlig ränta och en annan part betalar rörlig ränta men vill betala fast ränta. Ett av motiven för att träffa avtal om en ränteswap kan exempelvis vara anpassning av räntebindingstid i skuldportföljen för att därigenom ta hänsyn till önskad risk och egna förväntningar på räntemarknaden.

SLL har för avsikt att inneha avtalen löptiden ut. Marknadsvärdet kommer att variera under löptiden utan resultatpåverkan. När avtalstiden löper ut är marknadsvärdet noll.

INVESTERINGAR

Mkr	Utfall jan-okt 03	Budget 2003	Prognos 2003
Trafikinvesteringar	1 798	2 861	2 319
Fastigheter	554	926	790
Maskiner och inventarier	450	652	628
Ombyggnad i externt förhyrda lokaler	24	0	28
Totala investeringar SLL-koncernen	2 826	4 439	3 765

Periodens investeringar uppgår till 64% av den budgeterade årsvolymen och prognosen pekar på att årets investeringar stannar ca 700 mkr under budget.

Trafikinvesteringar genomförs inom SL och WÅAB. SL:s nettoinvesteringar uppgick under perioden till 1 765 mkr och de större objekten avser banupprustning, stationsupprustning inklusive det nya biljettsystemet samt Vagn 2000. Under perioden har ett leveransavtal tecknats med det australiensiska företaget ERG avseende åtgärder i spårar för det nya biljettsystemet. För övrigt redovisas förseningar och senareläggningar för en rad projekt varför prognosen stannar på 2 556 mkr brutto mot de budgeterade 3 171 mkr.

Finansiering av investeringar prognostiseras genom extern finansiering med 1 398 mkr, upplåning från SLL/egna medel 868 mkr och statsbidrag 290 mkr. Statsbidragen har utbetalats med 96 mkr lägre belopp än budget pga. regeringens finansiella restriktioner för Vägverket.

Waxholms Ångfartygs AB investeringar uppgick under perioden till 33 mkr och avser i huvudsak nytt fartyg samt åtgärder i äldre tonnage. På grund av att anskaffning av nya fartyg har förskjutits till 2004 prognostiseras den totala volymen att underskrida budgeten med 29 mkr.

Fastighetsinvesteringar genomförs inom ramen för LFS. Investeringarna uppgick under perioden till 554 mkr och merparten av investeringarna är koncentrerade till länets tre största akutsjukhus: Karolinska, Huddinge samt Södersjukhuset. De största enskilda objekt, som genomförs för närvarande avser Ny- och ombyggnad av akutmottagningen, ombyggnad av laboratoriebyggnaden L1 samt Reservkraft vid Karolinska sjukhuset, Påbyggnad C2 vid Huddinge sjukhus, Barn- och ungdomspsykiatri vid Södersjukhuset.

Till följd av det nya strukturförslaget för sjukvården pågår ett omfattande arbete med översyn och prövning av tidigare planerade projekt. För övrigt redovisas tidsplaneförskjutning för en rad objekt, bland annat försenas reservkraften vid KS med anledning av ett överklagande av upphandling. Den sammanlagda effekten blir att prognosen för årets volym revideras till 790 mkr.

Anskaffning av *maskiner och inventarier* uppgick under perioden till 450 mkr och prognosen pekar på ett utfall i nivå med den fastställda volymen på 652 mkr.

LANDSTINGSKONCERNEN

mkr	Utfall	Utfall	%	Års		Prognos	%
	2003	2002	förändring	Bokslut	Budget ¹⁾		förändring
	jan-okt	jan-okt	03-02	2002	2003	2003	Pr-Bokslut
Verksamhetens intäkter	11 872	11 484	3,4	14 218	14 579	14 466	1,7
Verksamhetens kostnader	-39 675	-37 614	5,5	-45 871	-49 180	-48 942	6,7
Avskrivningar	-1 329	-1 131	17,5	-1 323	-1 534	-1 559	17,8
Verksamhetens bruttokostnader	-41 004	-38 745	5,8	-47 194	-50 714	-50 501	7,0
Verksamhetens nettokostnader	-29 128	-27 261	6,8	-32 976	-36 135	-36 035	9,3
Skatteintäkter	31 941	26 483	20,6	31 939	38 805	38 329	20,0
Generellt statsbidrag ²⁾	1 652	1 671	-1,1	2 045	1 875	1 982	-3,1
Inkomst- och kostnadsutjämning	-4 483	-3 665	22,3	-4 398	-5 258	-5 379	22,3
Summa skatteintäkter, generellt statsbidrag, utjämning och momsavgift	29 110	24 489	18,9	29 586	35 422	34 932	18,1
Finansiella intäkter	74	95	-22,1	101	104	95	-7,9
Finansiella kostnader	-837	-622	34,6	-787	-1 087	-976	24,0
Resultat	-781	-3 299		-4 076	-1 696	-1 986	
Resultat enligt LF beslut dec 2002³⁾					-1 598		

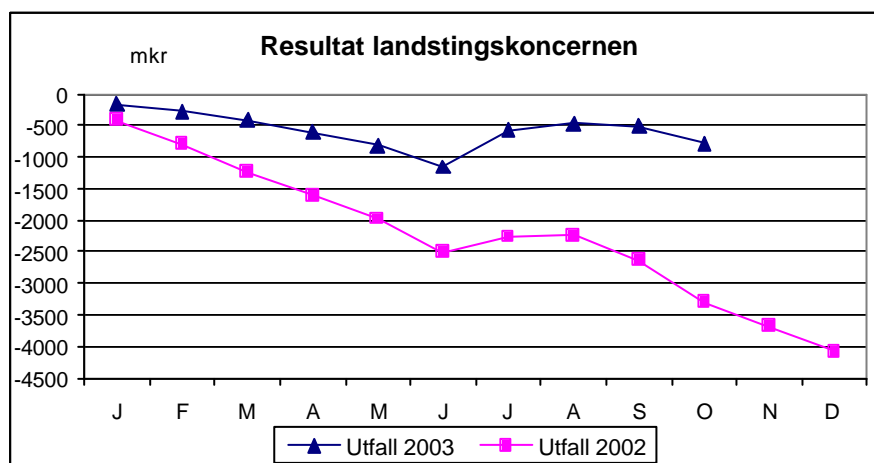
1) Enligt lokalt beslutad omrapporterad budget i augusti 2003.

2) Momsavgiften har tagits bort 2003. Istället har det generella statsbidraget minskats. För jämförbarhet har det generella statsbidraget 2002 minskats med momsavgiften.

3) Den i augusti 2003 omrapporterade budgeten avviker med -98 från den av LF beslutade. De största avvikelserna har rapporterats av HS -105, AISAB -8, SPO 10, och NTS 4.

Utfall för perioden januari-oktober 2003

Resultatutfallet för januari-oktober 2003 uppgår till -781 mkr, vilket är 2 518 mkr bättre än motsvarande period föregående år.

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter ökade med 388 mkr eller 3,4% mellan januari-oktober 2002 och 2003.

mkr	Utfall 2003 jan-okt	Utfall 2002 jan-okt	% förändring 03-02
Patientavgifter sjuk- och tandvård	820	775	5,8
Trafikantavgifter m.m.	2 880	2 917	-1,3
Försäljning av primärtjänster	865	808	7,1
Hysesintäkter, försäljning övriga tjänster, material och varor	2 364	2 315	2,1
Statsbidrag för läkemedel	3 107	2 965	4,8
Övriga statsbidrag och övriga bidrag	1 641	1 492	10,0
Övriga intäkter	195	212	-8,0
Summa verksamhetens intäkter	11 872	11 484	3,4

Största bidraget till ökningen av verksamhetens intäkter kommer från posterna statsbidrag för läkemedelsförmånen samt övriga statsbidrag och bidrag. Dessa ökade sammanlagt med 291 mkr eller 6,5%. Trafikantavgifterna utvecklades negativt främst till följd av en minskad volymutveckling av AB SL:s försäljning av färdbevis.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader ökade betydligt mer än verksamhetens intäkter. Kostnadsökningen mellan januari-oktober 2002 och motsvarande period 2003 uppgick till 2 061 mkr eller 5,5%. Verksamhetens bruttokostnader (verksamhetens kostnader inkl. avskrivningar) ökade med 5,8%.

mkr	Utfall 2003 jan-okt	Utfall 2002 jan-okt	% förändring 03-02
Personalkostnader	14 784	14 081	5,0
Köpt hälso- och sjukvård	6 653	5 850	13,7
Köpt trafik	6 159	5 913	4,2
Köpta övriga primärtjänster	110	145	-24,1
Verksamhetsanknutna tjänster (lab, röntgen m.m.)	913	746	22,4
Läkemedel inom läkemedelsförmånen	3 318	3 097	7,1
Övriga material och varor	1 981	1 936	2,3
Lämnade bidrag	707	680	4,0
Lokal- och fastighetskostnader, hyra av anläggningstillgångar	1 681	1 606	4,7
Övriga kostnader	3 369	3 560	-5,4
Summa verksamhetens kostnader	39 675	37 614	5,5
Avskrivningar	1 329	1 131	17,5
Summa verksamhetens bruttokostnader	41 004	38 745	5,8

Personalkostnaderna ökade med 5,0%. Ökningen av lönekostnaderna, som utgör större delen av personalkostnaderna, uppgick till 4,2%. De sociala avgifterna ökade med 6,5% till följd av att kostnaderna för avtalsförsäkringarna (avseende gruppliv- och avtalsgruppsjukförsäkring m.m.) stigit kraftigt.

Kostnadsökningen för köpt hälso- och sjukvård uppgick till 13,7%.

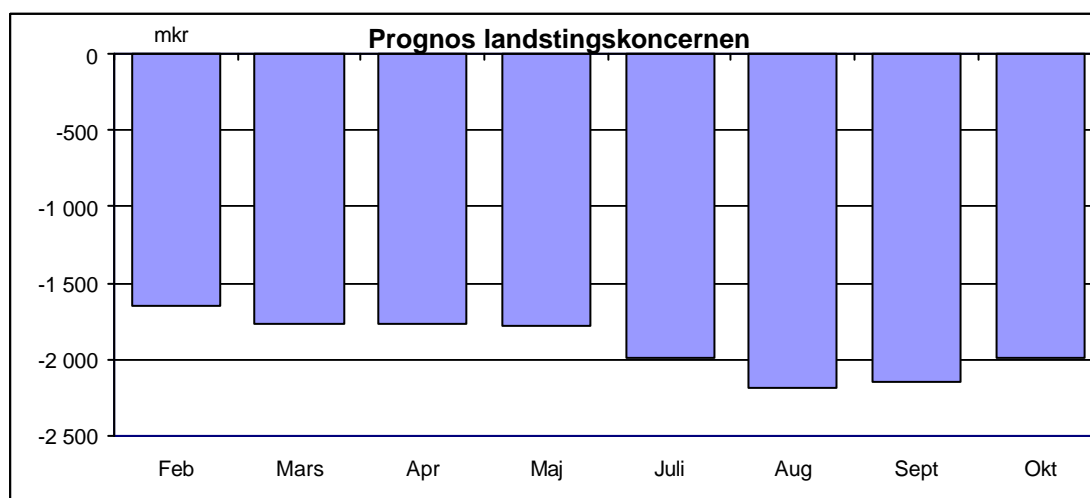
Kostnadsökningstakten för läkemedel inom läkemedelsförmånen uppgick till 7,1%.

Skatteintäkter, generellt statsbidrag och utjämning

För perioden januari-oktober 2002 och januari-oktober 2003 ökade de samlade skatteintäkterna (inklusive generellt statsbidrag och utjämning) med 4 621 mkr, vilket motsvaras av en procentuell ökning med 18,9%. Huvuddelen av denna ökning är relaterad till höjningen av skattesatsen från 10,32 till 11,62 procent. Om höjningen av skattesatsen inte hade genomförts skulle skatteintäkterna ha ökat med 4,2%.

Prognos för helår 2003

Prognosen för helåret pekar på ett underskott med -1 986 mkr, vilket är 388 mkr sämre än budget. Försämringen beror i huvudsak på att skatteintäktsprognosen försämrats med 490 mkr. Den samlade sjukvården prognostiserar ett resultat om 135 mkr. Fastighetsverksamhetens prognos visar ett överskott jämfört med budget på 114 mkr. Övriga enheters prognos avviker från budget med -108 mkr. Vid jämförelsen mellan helårsprognosen 2003 och det ackumulerade utfallet t.o.m. oktober 2003 beräknas resultatet försämrats med ca 1 205 mkr under årets sista två månader. Föregående år uppgick resultatförsämringen till 777 mkr under årets sista två månader. Med hänsyn tagen till centrala och lokala åtgärdsprogram, anställningsstopp och stopp för inhyring av personal bör prognosen komma att kunna förbättras fram till årsskiftet.

Verksamhetens intäkter beräknas enligt prognosen öka med 1,7%. Jämfört med ökningen enligt utfallet januari-oktober 2002-2003, som uppgick till 3,4%, ligger prognosen lågt. Om utfallet för helår 2003 blir i linje med prognosen innebär detta att verksamhetens intäkter kommer att minska med -5,1% perioden november-december mellan 2002 och 2003.

Verksamhetens kostnader beräknas öka med 6,7% mellan helår 2002 och 2003. Personalkostnaderna 2003, som utgör 37% av verksamhetens kostnader, beräknas öka med 3,7%. I 2002 års personalkostnader ingick även Svensk Banproduktion samt en omstruktureringsreserv, om dessa två poster exkluderas blir dock ökningen av personalkostnaderna drygt 5%. Verksamhetens bruttokostnader (dvs. verksamhetens kostnader inkl avskrivningar) ökar enligt prognosen med 7,0%.

Prognosen för 2003 för de samlade **skatteintäkterna** (skatteintäkter, generellt statsbidrag och utjämning) uppgår till 34 932 mkr, vilket är oförändrad nivå jämfört med prognosen i månadsbokslutet för september. Det innebär en ökning med 18,1% jämfört med 2002. Om ingen skattehöjning hade genomförts 2003 skulle ökningen ha stannat vid 3,5%. Generellt statsbidrag väntas bli 107 mkr högre än budgeterat och kostnader för inkomst- och kostnadsutjämning 121 mkr högre än budgeterat. Totalt pekar skatteintäktsprognosen på att utfallet blir 490 mkr lägre än budgeterat.

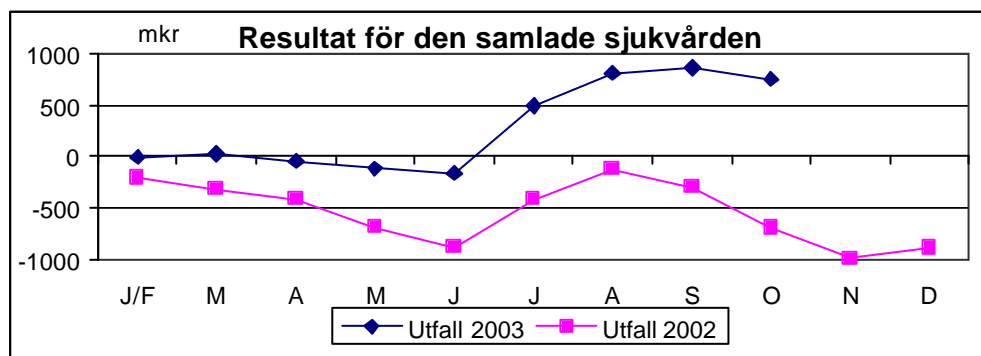
DEN SAMLADE SJUKVÅRDEN

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt (mkr)	Utfall 2003 jan-okt	Utfall 2002 jan-okt ⁴⁾	Förändring 03-02	Bokslut 2002 ⁴⁾	Budget 2003 ¹⁾	Prognos 2003	Förändring Pr-bokslut 2002
Beställarkontoret Vård (BKV)	538	-428	966	-694	0	300	994
Akutsjukhusen	25	-69	94	-194	4	-176	18
Produktionsområdena	156	-63	219	-146	0	6	152
Övriga ²⁾	30	-22	52	-23	3	5	28
Koncernjusteringar ³⁾	5	-109	114	171	0	0	-171
Summa	754	-691	1 445	-886	7	135	1 021

- 1) Av Landstingsfullmäktige beslutad budget från december 2002.
- 2) Består av Folktandvården i Stockholm AB, Ambulanssjukvården i Storstockholm AB samt Stockholm Care AB.
- 3) Koncernjusteringarna består av internförsäljningsdifferenser.
- 4) Fr o m 2003 redovisas Beställare tandvård och Folktandvården i Stockholm AB inom den samlade sjukvården. Bokslut 2002 har justerats för detta för att jämförbarhet skall uppnås mellan åren.

Ekonomi

Resultatutfallet för perioden januari-oktober för den samlade sjukvården är 754 mkr, vilket är 1 445 mkr bättre än motsvarande period föregående år. Största delen av den positiva förändringen, eller 966 mkr, svarar BKV för. Anledningen är en ökad anslags-tilldelning. Den samlade sjukvårdens resultat har försämrats med 112 mkr sedan föregående månadsbokslut dvs. från 866 mkr till 754 mkr.

Helårsprognosen för den samlade sjukvården uppgår till 135 mkr, vilket är 128 mkr bättre än budget samt 1 021 mkr bättre än utfallet för helåret 2002. Största delen av den positiva nettoförändringen, 994 mkr, jämfört med utfallet 2002 svarar BKV för. Anledningen är att verksamheten fick ökat landstingsbidrag med 3 852 mkr för att täcka beställarens höga kostnadsläge vid ingången av året samt finansiera kostnadsökningen för 2003. Prognosen har förbättrats med 153 mkr i jämförelse med föregående månadsbokslut. Förbättringen är i huvudsak hänförlig till BKV (50 mkr), akutsjukhusen (33 mkr) samt produktionsområdena (27 mkr). Vid en jämförelse mellan prognosen för helår 2003 och utfallet per oktober kan konstateras att resultatet beräknas försämrats

med 619 mkr under årets sista två månader. Denna beräknade resultatförsämring kan i huvudsak delas upp på BKV (-238 mkr), akutsjukhusen (-201 mkr) samt produktionsområdena (-150 mkr). Föregående år uppgick den samlade sjukvårdens resultatförsämring till 191 mkr under årets sista två månader, då resultatet försämrades från -695 mkr per oktober till -886 mkr i årsbokslutet.

Det föreligger en differens avseende förväntade ersättningsreduktioner med 27 mkr. BKV redovisar 86 mkr och Akutsjukhusen 113 mkr. Prognosen har dock ej påverkats av denna differens utan försiktighetsprincipen har tillämpats.

Den samlade sjukvårdens personalkostnader för 2003 beräknas öka med 7%, dvs. 1 073 mkr, från 15 627 mkr till 16 700 mkr. Lönekostnaderna, vilka utgör den största delkomponenten av personalkostnaderna, beräknas öka med 6%, dvs. 658 mkr, från 10 590 mkr till 11 248 mkr. Eftersom volymen (antal årsarbetare) beräknas bli i stort sett oförändrad kan hela lönekostnadsökningen hänföras till löneökning (lönekostnadsökning per årsarbetare).

Enligt budgetdirektiven för 2004 skall personalkostnadsökningen begränsas till högst 5%, vilket i jämförelse med den prognostiserade ökningen för 2003 på 7% innebär en relativt kraftigt reducerad ökningstakt för 2004. Varje procentenhets förändring av den samlade sjukvårdens personalkostnader motsvarar ca 170 mkr på helårsbasis. Skillnaden mellan en ökningstakt avseende personalkostnaderna på 7% respektive 5% motsvarar därmed 340 mkr.

De prognostiserade kostnaderna för inhyrd personal uppgår till 445 mkr. Detta är en minskning med 85 mkr, dvs. 16%, jämfört med helåret 2002. Kostnadsandelen (av de totala personalkostnaderna) för inhyrd personal uppgår till 2,7%, vilket kan jämföras med 3,4% för helåret 2002. Enligt budgetdirektiven för 2004 skall kostnadsandelen uppgå till högst 2,5%.

Se vidare under avsnitten ”Beställarkontoret Vård”, ”Akutsjukhusen” samt ”Produktionsområdena”.

BESTÄLLARKONTORET VÅRD (BKV)

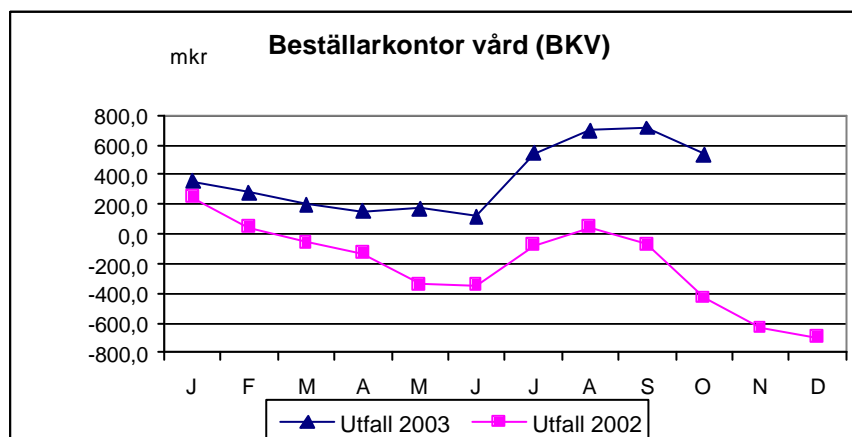
mkr	Utfall 2003 jan-okt.	Utfall 2002 jan-okt. 1)	% förändring	Bokslut 2002 1)	Budget 2003 2)	Prognos 2003	% förändring Pr-Bokslut
Landstingsbidrag	28 941	25 658	13	30 790	34 730	34 730	13
Övriga intäkter	837	817	2	1 045	1 083	1 141	9
Summa intäkter	29 778	26 475	12	31 835	35 813	35 871	13
Personalkostnader	-328	-350	-6	-439	-417	-418	-5
Köpt hälso- och Sjukvård	-22 743	-20 531	11	-24 999	-27 287	-27 534	10
Köpt tandvård	-478	-462	3	-548	-611	-603	10
Läkemedelsförmånen	-3 303	-3 079	7	-3 759	-4 098	-3 988	6
Övriga kostnader	-2 439	-2 523	-3	-2 832	-3 415	-3 081	9
Summa kostnader	-29 291	-26 945	9	-32 577	-35 828	-35 624	9
Avskrivningar	-6	-6	0	-8	-5	-5	-38
Finansnetto	57	48	19	56	20	58	4
Resultat	538	-428		-694	0	300	

1) Konsoliderat utfall för HSN och TvN

2) Avser omrapporterad budget augusti 2003

Ekonomi

Beställarkontor vård (BKV) **resultat** för perioden januari – oktober är 538 mkr. Detta är en förbättring med 966 mkr jämfört med motsvarande period föregående år. Förbättringen förklaras av ökad anslagstilldelning. Landstingsbidraget har ökat med ca 13% medan ökningen av bruttokostnaderna uppgår till ca 9%.

BKV redovisar en **prognos** för 2003 på 300 mkr. Verksamheten fick ökat landstingsbidrag med 3 852 mkr 2003 för att täcka beställarens höga kostnadsläge vid ingången till 2003 samt finansiera kostnadsökningar för 2003.

Resultatförsämringen mellan utfallet i oktober och helårsprognosen förklaras framför allt av en minskad vårdkonsumtion under sommaren. Ökad vårdkonsumtion under resterande del av året beräknas medföra en resultatförsämring på 238 mkr.

Prognostiserat överskott om 300 mkr kan sammanfattas enligt följande;

- Omorganisation av beställarförvaltningen samt administrativa besparingar (40 mkr)
- Implementering av läkemedelsstrategin samt prissänkningar (110 mkr)
- Effekter av åtgärdspaketet (50 mkr)
- Reserver (100 mkr)

Det prognostiserade överskottet har ökat med 50 mkr jämfört med föregående månad. Förbättringen förklaras av ett ökat överskott för BKV gemensamt (anslag ianspråkats i lägre omfattning) samt att den centrala nedjusteringsposten i prog-nosen har minskats.

För implementeringen av läkemedelsstrategin beräknas ett överskott med 110 mkr. Överskottet beror även på stora prissänkningar på ett antal stora preparat och produktområden. Prissänkningarna beror på att flera stora patent gått ut samtidigt som generikareformen från 2002 förändrat prisbildning och förskrivningsmönster.

Effekterna av avgiftshöjningarna enligt åtgärdspaketet beräknas uppgå till cirka 39 mkr och fördelar sig på vårdgivare enligt följande:

- SLL interna producenter (16,1 mkr)
- SLL externa producenter (22,7 mkr)

Övriga poster i åtgärdspaketet bl.a. besparingar på tekniska hjälpmedel samt höjning av patienternas andel av kostnaderna vid sjukresor förväntas ge överskott på omkring 10 mkr. Den totala effekten av besparingar enligt åtgärdspaketet beräknas uppgå till 50 mkr.

Riskbedömning

Negativt

Ombrytningen av redovisningen till ny organisation under löpande kalenderår utgör en generell riskfaktor. Läget förbättras successivt, men redovisningen ger inte ett lika bra underlag för prognoser som ett normalår.

Prognosen för akutvården bygger på avtalade återbetalningar (rabatter) från sjukhusen med sammantaget 86 mkr. Sjukhusen redovisar sammantaget rabatter på 113 mkr.

Positivt

För läkemedelsförmånen har implementeringen av läkemedelsstrategin medfört att överskott nu beräknas med ca 110 mkr. BKV gör bedömningen att överskottet skulle kunna öka om nuvarande tendenser förstärks.

Verksamhet

Åtgärder

Nedan redovisas några exempel på det arbete som pågår med att finna kostnadsreducerande åtgärder inför 2004.

Samtliga beställaravdelningar arbetar med implementeringen av läkemedelsstrategin. I huvudsak innebär detta att:

- kvalitetsutvecklingsavtal tecknas med samtliga producenter av öppen vård för att sänka kostnadsökningstakten samtidigt som kvaliteten i förskrivningen ökas
- specialistläkemedlens kostnadsutveckling svarar för en betydande andel av kostnadsökningen och kommer därför att behandlas i avtalen med berörda producenter
- inrättande av läkemedelsförråd i särskilt boende för äldre fullföljs. Ca 40% av boendena har nu förråd
- förbättrad förskrivning utvecklas inom kommunens särskilda boenden med systematiska genomgångar av förskrivningen
- pilotprojekt har startats för utveckling av läkemedelsjournal (läkemedelslista).

Avdelningen för gemensamma Vårdbeställningar har uppföljningsmöten med sjukhusen. Vid dessa diskuteras åtgärder för att bromsa volymutvecklingen samt möjligheter att föra över besök till vård utanför sjukhusen.

I samband med arbetet med att teckna avtal inför år 2004, har en mängd verksamhetsförändringar föreslagits/beslutats, som i stora delar innebär kostnadsreduceringar för BKV. Ett exempel på detta är en förändring av den psykiatriska vårdstrukturen i norra länet, vilket beräknas reducera kostnaderna med ca 28 mkr för helt år. Denna förändring har behandlats av HSU. En viktig del i avtalsarbetet inför 2004 är att få ned kostnadsökningstakten betydligt från nuvarande ca 9%, för att kunna hålla 2004 års budgetramar.

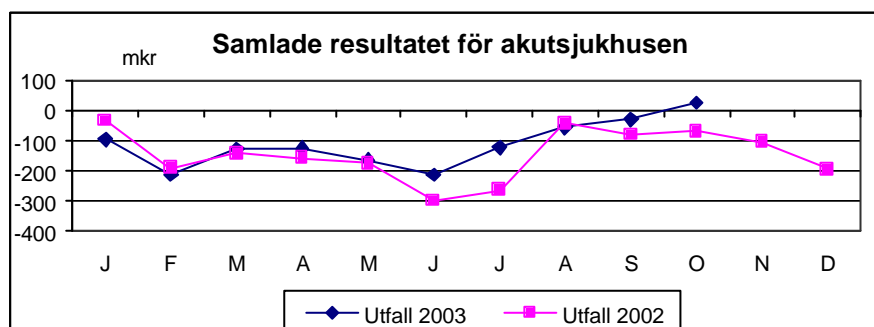
AKUTSJUKHUSEN

Resultat före boksluts- dispositioner och skatt, mkr	Utfall 2003 jan-okt	Utfall 2002 jan-okt	Förändring 03-02	Bokslut 2002	Budget 2003 ¹⁾	Prognos 2003	Förändring Pr-bokslut 2002
Danderyds sjh AB	19	14	5	-11	0	5	16
Huddinge univ sjh AB	-18	-121	103	-105	0	-55	50
Norrtälje sjh AB	10	4	6	-3	0	2	5
S:t Eriks sjh AB	4	2	2	3	4	0	-3
Södersjukhuset AB	-24	-26	2	-45	0	-28	17
Södertälje sjh	21	-1	22	-7	0	10	17
Karolinska sjh	14	59	-45	-26	0	-110	-84
Koncernjustering ²⁾	-1	0	-1	0	0	0	0
Summa	25	-69	94	-194	4	-176	18

- 1) Av landstingsfullmäktige beslutad budget från december 2002.
- 2) Består av internförsäljningsdifferenser.

Ekonomi

Det samlade **resultatutfallet** för akutsjukhusen för perioden januari-oktober är 25 mkr, vilket är 94 mkr bättre än motsvarande period föregående år. Resultatutfallet har förbättrats med 54 mkr sedan föregående månadsbokslut, vilket främst beror på att Karolinska sjukhuset har förbättrat sitt resultat med 40 mkr.

Akutsjukhusens samlade resultaträkning (tabell nedan) visar att verksamhetens intäkter ökat med 9% medan verksamhetens kostnader ökat med 8%. Avskrivningarna har ökat med 14% och det positiva finansnettot har minskat med 50%.

Personalkostnaderna, vilka utgör den enskilt största posten bland verksamhetens kostnader, har ökat med knappt 8%. De enskilda sjukhusens personalkostnadsökningar varierar inom intervallet 5-12%. Av den totala ökningen av verksamhetens kostnader uppgående till 957 mkr står personalkostnadsökningen för 621 mkr, dvs. 65%. Lönekostnaderna, vilka utgör den största delkomponenten av personalkostnaderna, ökade med 8%. Av lönekostnadsökningen var 3% hänförligt till volymökning och 5% till löneökning. Antal årsarbetare ökade med 618 st, från 22 652 st till 23 270 st.

Kostnaderna för inhyrd personal uppgår till 200 mkr. Detta är en ökning med 9 mkr, dvs. 5%, jämfört med samma period 2002. Kostnadsandelen (av de totala personalkostnaderna) för inhyrd personal uppgår till 2,4%, att jämföra med 2,5% motsvarande period föregående år.

Konsolidering av akutsjukhusens resultaträkningar, mkr	Utfall	Utfall	%	Bokslut	Budget		%
	2003 jan-okt	2002 jan-okt	förändring 03-02		2003 ¹⁾	Prognos 2003	
Verksamhetens intäkter	12 644	11 550	9	14 072	15 058	15 152	8
Personalkostnader	-8 213	-7 592	8	-9 265	-10 041	-9 982	8
Kostnader för inhyrd personal	-200	-191	5	-263	-112	-220	-16
Övriga kostnader	-3 924	-3 597	9	-4 441	-4 604	-4 776	8
Verksamhetens kostnader	-12 337	-11 380	8	-13 969	-14 757	-14 978	7
Avskrivningar	-289	-253	14	-311	-412	-359	15
Finansnetto	7	14	-50	14	12	9	-36
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	25	-69		-194	-99	-176	
Fullmäktiges resultatkrav²					4		

- 1) Enligt per augusti omrapporterade lokala budgetar.
- 2) Landstingsfullmäktiges beslutade resultatkrav. Huddinge Universitetssjukhus AB (-105 mkr), Norrtälje Sjukhus AB (4 mkr) samt S:t Eriks Ögonsjukhus AB (2 mkr) har rapporterat in budgetar med resultat som ej är överensstämmande med landstingsfullmäktiges beslut. Jämför med den inledande tabellen.

Den samlade **helårsprognosen** för akutsjukhusen uppgår till -176 mkr, vilket är 180 mkr sämre än budget (fullmäktiges beslutade resultatkrav) samt 18 mkr bättre än utfallet för helåret 2002. De största negativa budgetavvikelserna svarar Karolinska sjukhuset (-110 mkr) samt Huddinge Universitetssjukhus AB (-55 mkr) för. Jämfört med föregående månadsbokslut har den samlade prognosen förbättrats med 33 mkr. Förbättringen är hänförlig till Karolinska sjukhuset (27 mkr), Danderyds Sjukhus AB (3 mkr), Södertälje sjukhus (2 mkr) samt Norrtälje Sjukhus AB (1 mkr).

Akutsjukhusens samlade prognos (tabell ovan) visar att verksamhetens intäkter beräknas öka med 8% medan verksamhetens kostnader beräknas öka med 7% jämfört med utfallet för helåret 2002. Avskrivningarna beräknas öka med 15% och det positiva finansnettot minska med 36%.

Personalkostnaderna, vilka utgör den enskilt största posten bland verksamhetens kostnader, beräknas för 2003 öka med knappt 8% jämfört med utfallet 2002. De enskilda sjukhusens beräknade personalkostnadsökningar varierar inom intervallet 5-11%. Av den beräknade totala ökningen av verksamhetens kostnader uppgående till 1 009 mkr står personalkostnadsökningen för 717 mkr, dvs. 71%. Detta innebär att akutsjukhusens samlade personalkostnader beräknas öka från 9 265 mkr till 9 982 mkr. Lönekostnaderna, vilka utgör den största delkomponenten av personalkostnaderna, beräknas öka med 7% dvs. 447 mkr, från 6 257 mkr till 6 704 mkr. Av lönekostnadsökningen är 2% hänförligt till volymökning och 5% till löneökning. Antalet årsarbetare beräknas öka med 469 st, från 22 643 st till 23 112 st.

De sammanlagda budgeterade personalkostnaderna uppgår till 10 041 mkr, vilket innebär att de prognostiserade personalkostnaderna understiger de budgeterade med 59 mkr, eller 0,6%. Budgetsiffran utgör en sammanläggning av sjukhusens upprättade budgetar enligt den omrapportering av 2003 års budget som gjordes i augusti. För Huddinge Universitetssjukhus AB, Norrtälje Sjukhus AB samt S:t Eriks Ögonsjukhus AB överensstämmer dock inte de budgeterade resultaten med Fullmäktiges budgetbeslut. Den sammantagna årliga ökningstakten avseende personalkostnaderna har under åren 1999-2002 legat konstant kring 9%. Enligt budgetdirektiven för 2004 skall personalkostnadsökningen begränsas till högst 5%. Därmed har ett tydligt trendbrott aviserats i budgetdirektiven för 2004. Varje procentenhets förändring av akutsjukhusens samlade personalkostnader motsvarar ca 100 mkr på helårsbasis. Skillnaden mellan en ökningstakt på 5% jämfört med 9% motsvarar därmed 400 mkr.

De beräknade sjuklönekostnaderna uppgår till 94 mkr, eller 1,4% av de totala lönekostnaderna. Detta kan jämföras med 92 mkr respektive 1,5% för helåret 2002. Sjuklönekostnaderna beräknas bli i stort sett oförändrade jämfört med föregående år trots bland annat det utökade arbetsgivaransvaret för den tredje sjuklöneveckan gällande från och med 1 juli 2003.

De prognostiserade kostnaderna för inhyrd personal uppgår till 220 mkr. Detta är en beräknad minskning med 43 mkr, dvs. 16%, jämfört med utfallet 2002. Kostnadsandelen (av de totala personalkostnaderna) för inhyrd personal uppgår till 2,2%, vilket kan jämföras med 2,8% för helåret 2002. Enligt budgetdirektiven för 2004 skall kostnadsandelen uppgå till högst 2,5%. Vid flertalet av sjukhusen har det under hösten införts generellt stopp för inhyring från bemanningsföretag.

I akutsjukhusens samlade prognos finns förväntade ersättningsreduktioner (vårdproduktion utöver avtal) med ett totalt belopp uppgående till 113 mkr. En väsentlig förklaring till akutsjukhusens resultatförsämring under årets sista två månader 2002 var ersättningsreduktioner på ca 180 mkr. Resultatet försämrades från -69 mkr per oktober 2002 till -194 mkr per helårsbokslutet, dvs med 125 mkr. För 2003 är resultatet per oktober 25 mkr och helårsprognosen visar på -176 mkr. Därmed har en resultatförsämring på 201 mkr beräknats för årets sista två månader. Av denna beräknade resultatförsämring är 113 mkr hänförligt till beräknade ersättningsreduktioner.

Samtliga vårdavtal för 2003 är klara.

Danderyds Sjukhus AB prognostiserar ett resultat på 5 mkr. Prognosen är 16 mkr bättre än utfallet 2002. Prognosen har förbättrats med 3 mkr jämfört med föregående månadsbokslut. Verksamhetens kostnader beräknas öka med 7%, dvs. 108 mkr, jämfört med föregående år. Personalkostnaderna svarar för 74 mkr, dvs. 69%, av ökningen. Personalkostnaderna prognostiseras öka med 8% jämfört med utfallet 2002. Handlingsplaner för att hejda kostnadsutvecklingstakten har utarbetats.

Huddinge Universitetssjukhus AB prognostiserar i likhet med föregående månadsbokslut ett resultat på -55 mkr. Prognosen är 50 mkr bättre än utfallet 2002. Verksam-

hetens kostnader beräknas öka med 5%, dvs. 207 mkr, jämfört med föregående år. Personalkostnaderna svarar för 137 mkr, dvs. 66%, av ökningen. Personalkostnaderna prognostiseras öka med 5% jämfört med utfallet 2002. Ett åtgärdsprogram finns sedan tidigare framtaget, med syfte att bromsa kostnadsutvecklingen och den negativa resultatutvecklingen. Sjukhusledningen anger att riskerna i prognosen främst hänför sig till att ersättningen för kostnadsytterfall, som utgör en ny komponent i 2003 års vårdavtal för akutsjukvård, är svårbedömd.

S:t Eriks Ögonsjukhus AB prognostiserar i likhet med föregående månadsbokslut ett nollresultat, vilket är 4 mkr sämre än fullmäktiges beslutade budget. Prognosen är 3 mkr sämre än utfallet 2002. Verksamhetens kostnader beräknas öka med 8%, dvs. 20 mkr, jämfört med föregående år. Personalkostnaderna svarar för 11 mkr, dvs. 55%, av ökningen. Personalkostnaderna prognostiseras öka med 7% jämfört med utfallet 2002.

Norrtälje Sjukhus AB prognostiserar ett resultat på 2 mkr. Prognosen är 5 mkr bättre än utfallet 2002. Prognosen har förbättrats med 1 mkr jämfört med föregående månadsbokslut. Verksamhetens kostnader beräknas öka med 6%, dvs. 24 mkr, jämfört med föregående år. Personalkostnaderna svarar för 21 mkr, dvs. 88%, av ökningen. Personalkostnaderna prognostiseras öka med 8% jämfört med utfallet 2002.

Södersjukhuset AB prognostiserar i likhet med föregående månadsbokslut ett resultat på -28 mkr. Underskottet beror främst på ökade kostnader för inhyrd personal, medicinskt material, läkemedel och laboratorietjänster. Prognosen visar på ett resultat som är 17 mkr bättre än utfallet 2002. Verksamhetens kostnader beräknas öka med 5%, dvs. 118 mkr, jämfört med föregående år. Personalkostnaderna svarar för 88 mkr, dvs. 75%, av ökningen. Personalkostnaderna prognostiseras öka med 6% jämfört med utfallet 2002. Ett åtgärdsprogram med kostnadsreducerande åtgärder finns framtaget. Sjukhusledningen anger vidare att prognosen på -28 mkr har ett ytterligare risk-/förbättringsintervall på -10/+10 mkr beroende på hur framgångsrikt åtgärdsprogrammet blir.

Karolinska sjukhuset prognostiserar ett resultat på -110 mkr, att jämföras med fullmäktiges budgeterade nollresultat. Prognosen innebär ett resultat som är 84 mkr sämre än utfallet 2002. Prognosen har förbättrats med 27 mkr jämfört med föregående månadsbokslut. Verksamhetens kostnader beräknas öka med 10%, dvs. 508 mkr, jämfört med föregående år. Av kostnadsökningen utgör 348 mkr, dvs. 69%, personalkostnader. Personalkostnaderna prognostiseras öka med 11% jämfört med utfallet 2002. Sjukhusledningen anger att riskerna i prognosen främst hänför sig till att ersättningen för kostnadsytterfall, som utgör en ny komponent i 2003 års vårdavtal för akutsjukvård, är svårbedömd. Den främsta anledningen till skillnaden mellan utfallet per oktober (14 mkr) och helårsprognosen (-110 mkr) är hänförlig till beräknade ersättningsreduktioner på 90 mkr, vilka inte har periodiserats utfallsmässigt.

Södertälje sjukhus prognostiserar ett resultat på 10 mkr. Prognosen innebär ett resultat som är 17 mkr bättre än utfallet 2002. Prognosen har förbättrats med 2 mkr jämfört med föregående månadsbokslut. Förbättringen beror på minskad kostnadsutveckling

inom personalområdet. Verksamhetens kostnader beräknas öka med 7%, dvs. 48 mkr, jämfört med föregående år. Av kostnadsökningen utgör 38 mkr, dvs. 79%, personalkostnader. Personalkostnaderna prognostiseras öka med 8 jämfört med utfallet 2002.

PRODUKTIONSOMRÅDENA

Resultat före boksluts- dispositioner och skatt, mkr	Utfall 2003 jan-okt.	Utfall 2002 jan-okt.	Förändring 03-02	Bokslut 2002	Budget 2003 1)	Prognos 2003	Förändring Prog 2003- Bokslut 2002
Södra länets produk- tionsområde SLPO	68	-4	72	-17	1	30	47
Stockholms produktions- område SPO	74	-48	122	-90	10	-4	86
Norra länets produk- tionsområde NLPO	14	-11	25	-39	0	-20	19
Summa	156	-63	219	-146	11	6	152

Resultat enl. .LF beslut dec
02

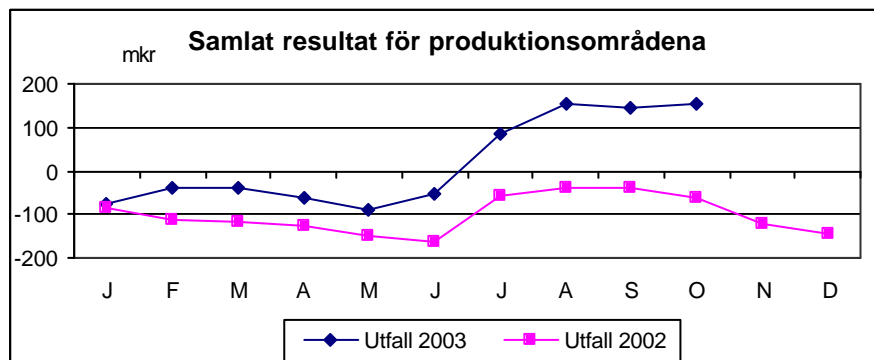
0

1) enl. omrapporterad budget i september 2003

Ekonomi

Produktionsområdena visar ett **resultat** efter 10 månader på 156 mkr. Detta är en liten förbättring jämfört med föregående rapport, som avsåg resultatet efter september månad (145 mkr). Det är också en kraftig förbättring jämfört med föregående år, då resultatet efter 10 månader var -63 mkr. Redan i juli- och augustirapporterna kunde konstateras att en väsentlig orsak till de då säsongsmässigt relativt förbättrade resultaten är att semesterskulden reducerats såsom normalt sker vid denna tid på året. Den negativa trend för utvecklingen av resultatet under hösten som visats för föregående år, liksom många tidigare år, synes i år ha brutits. En bidragande orsak till detta är de extra åtgärder som insatts för att bringa ned ett redan under våren beräknat helårsunderskott.

Personalkostnaderna, vilka utgör den enskilt största posten bland verksamhetens kostnader, har under perioden januari-oktober ökat med 7,0% jämfört med samma period föregående år. Lönekostnaderna, vilka utgör den största delkomponenten av personalkostnaderna, ökade med 4,8%. Den genomsnittliga lönekostnaden per månad per årsarbetare har under perioden januari-oktober mellan åren ökat med ca 4,7%, (från 23 047 kr till 24 128 kr).

Det åtgärds paket som LF beslutade om i juni (utöver dem som PO-na själv initierat) har hittills endast givit marginella effekter. Exempelvis anger SLPO och SPO att de höjda patientavgifterna juli t.o.m. oktober tillfört ca 2,6 mkr resp. 0,7 mkr, vilka belopp i sin helhet återbetalats till beställaren.

Prognosen för helårsresultatet är 6 mkr vilket är en förbättring med 27 mkr jämfört med bedömningen i septemberrapporten, och 152 mkr bättre än 2002 års bokslut. Det budgeterade resultatet för 2003 är 11 mkr enligt den i september omrapporterade budgeten. För PO-na som helhet prognostiseras såväl intäkter som kostnader bli högre än budgeterat, 103 mkr resp. -109 mkr, dvs. en fortsatt något större avvikelse på kostnadssidan. Som vid bedömningen föregående månad svarar SPO och NLPO för hela det prognostiserade underskottet med -4 resp. -20 mkr. SLPO prognostiserar som föregående månad ett överskott, vilket dock har förbättrats ytterligare något till 30 mkr (förra månaden 25 mkr).

Som redovisats i flera tidigare månadsrapporter har en rad åtgärder utarbetats för att komma till rätta med de redan under våren konstaterade obalanserna i ekonomin, främst i SPO och NLPO. Dessa har hittills givit en tydlig effekt och årsprognosen för SPO har förbättrats med 51 mkr jämfört med t.ex. aprilprognosen, som var -55 mkr, men är alltså fortfarande negativ, -4 mkr. Även NLPO har vidtagit ett antal åtgärder som tidigare redovisats för att förbättra det ekonomiska resultatet. Augusti månads prognos för helårsresultatet, -43 mkr, förbättrades till -33 mkr vid septemberbedömningen och i denna rapport bedöms resultatet på helårsbasis kunna bli ytterligare något förbättrat, -20 mkr.

Trots den allt större restriktiviteten med inhyrning av personal, i oktober t.o.m. ett beslut om totalstopp, prognostiseras totalt för alla PO samma utfall som i föregående månads prognos, 222 mkr, vilket är betydligt högre än budgeterade 51 mkr. Antalet årsarbetare minskar och på helårsbasis beräknas antalet, som i föregående månadsrapport, bli ca 2,2 % lägre än budgeterat.

Tidigare bedömningar av effekter av det utökade arbetsgivaransvaret för sjuklöneperioden kvarstår. Kostnaderna kommer att öka med ca 4 mkr under andra halvåret 2003. Åtgärds paketet som LF beslutat om beräknas ge endast marginella effekter på helårsresultatet för PO-na.

Verksamhet

Produktionsområdena ansvarar för den förvaltningsdrivna primärvården, geriatriken och psykiatri i länet. Den totala omslutningen för 2003 har budgeterats till ca 8 300 mkr, varav ca 3 100 mkr för psykiatri, 2 500 mkr för primärvård och ca 2 700 mkr för geriatrik och övrigt (hjälpmedelsverksamhet, handikapp och habilitering, tolkcentral m.m.).

Vårdproduktionen uppvisar totalt sett inga väsentliga avvikelser från vad som planerats. De generella smärre tendenser som redovisades i flera föregående rapporter

kvarstår, t.ex. att antalet vårdtillfällen i geriatriken ökar men medelvårdtiden fortsätter att minska och att antalet besök på husläkarmottagningarna tenderar att minska p.g.a. läkarvakanser och sjukskrivningar bland personalen. PO-na redovisar även denna månad att bemanningsläget fortsatt är ansträngt på många enheter, främst inom psykiatri. Inhyring av personal har därför, i flera fall än planerat, blivit nödvändigt för att klara den rådande situationen. Den totala kostnaden för inhyrd personal var 191 mkr ackumulerat t.o.m. oktober. Prognosen för år 2003 är fortsatt ca 222 mkr.

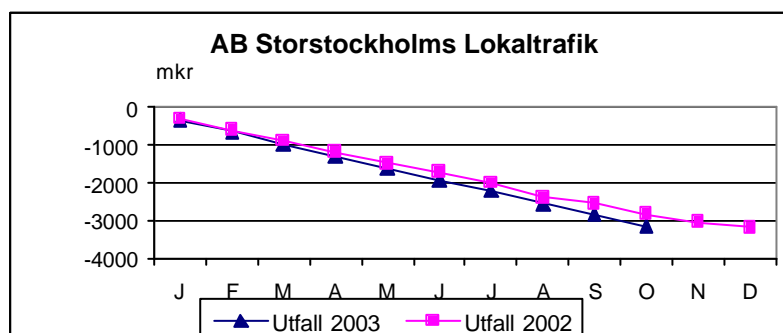
AB STORSTOCKHOLMS LOKALTRAFIK (SL)

mkr	Utfall 2003 jan-okt	Utfall 2002 jan-okt	% förändring 03-02	Bokslut 2002	Budget ¹⁾ 2003	Prognos 2003	% förändring Pr-Bokslut
Verksamhetens intäkter	4 326	4 312	0	5 241	5 015	5 022	-4
Verksamhetens kostnader	-6 714	-6 880	-2	-8 145	-8 057	-8 047	-1
Avskrivningar	-543	-307	77	-313	-547	-622	99
Finansnetto	-229	31	-100	36	-272	-214	-100
Resultat före bokslutsdisp	-3 160	-2 844		-3 181	-3 861	-3 861	
Tillskott från SLL					3 861	3 861	
Årets resultat					0	0	

1) Enl omrapporterad budget i augusti 2003

Ekonomi

Resultatet före tillskott från SLL uppgår till -3 160 mkr. Reavinst från försäljning av aktiemajoriteten i Svensk Banproduktion AB har påverkat resultatet med 52 mkr. Verksamhetens intäkter är 14 mkr högre jämfört med samma period 2002. Förändringen består av minskade linjetrafikintäkter 44 mkr och ökade övriga intäkter 58 mkr bl.a. uthyrning av fordon. Jämfört med bokslut 2002 är intäktsprognosen lägre 219 mkr, 4%, med anledning av minskade linjetrafikintäkter 82 mkr och övriga intäkter 137 mkr bl.a. uthyrning av lokaler och verkstadsintäkter. Med undantag för trafikintäkterna är förändringarna kända, budgeterade och hänförliga till försäljningen av Svensk Banproduktion AB. Verksamhetens kostnader jämfört med 2002 är lägre beroende dels på lägre personalkostnader efter försäljningen av Banproduktion och dels på att kostnader för finansiell leasing från och med 2003 redovisas bland avskrivningar och räntor, som följdaktligen är högre 2003.

Prognosen för 2003 är oförändrad och uppgår till -3 861 mkr vilket är i nivå med landstingets budget. Prognos och budgetjämförelse för det verksamhetsinriktade resultatet framgår av nedanstående sammanställning. Trots vikande trafikintäkter och oförutsedda kostnadsökningar prognostiseras ett nollresultat efter tillskott och grunden för detta är minskade kapitalkostnader, åtgärder i verksamheten och engångspåverkande poster.

Prognosen för linjetrafikintäkterna är oförändrad och uppgår till -143 mkr, 4%, lägre än budget. Dock har försäljningen av 20-remsor och kontantkuponger ökat, vilket medför att försäljningen under en månad, för första gången under 2003, ligger på budgeterad nivå. Allmänt sett beror de minskade intäkterna på en svag resandeutveckling, brister i intäktssäkring och minskad försäljning av färdbevis. Den minskade biljettförsäljningen har sannolikt sin grund i variationer i kortutnyttjandet, reslängden och betalningsdisciplinen. Åtgärder vidtas för att effektivisera intäktssäkringen och avtalen för den färdbeviskontroll, som handhas av operatörerna, ses nu över.

mkr	Utfall 2003 jan-okt	Budget 1) 2003	Prognos 2003	% förändring Pr-Budget	Bokslut 2002	% förändring Pr-Bokslut
<i>Intäkter</i>						
Linjetrafikintäkter	2 752	3 468	3 325	-4	3 405	-2
<i>Kostnader</i>						
Tunnelbana	-1 854	-2 330	-2 311	-1	-2 381	-3
Pendeltåg	-899	-1 086	-1 113	3	-1 090	2
Lokaltåg/spårvagn	-369	-475	-476	0	-403	18
Buss	-2 382	-2 930	-2 919	0	-2 642	11
Trafikslagsgemensamt	-31	-38	-46	21	0	0
Reklamintäkt	61	82	82	0	77	7
Produktion netto	-5 474	-6 777	-6 783	0	-6 439	5
Kapitalkostn infrastruktur	-694	-963	-833	-14	-878	-5
Kapitalkostnader SJ	-289	-344	-347	1	-343	1
Reavinst	52	0	52	0	0	0
Övriga intäkter/kostnader	493	755	725	-4	1 074	-33
Resultat	-3 160	-3 861	-3 861		-3 181	
Skattefinansieringsgrad %		51,5	52,6	2,1	50,3	4,6

1) Enl omrapporterad budget augusti 2003

Trafikkostnaderna prognostiseras öka marginellt jämfört med budget och innebär en förbättring med 5 mkr jämfört med föregående prognos. Kostnadsökningar utöver budget för bl.a. lagstadgade pauser i busstrafiken har föranlett omprövningar i trafikverksamheten med 28 mkr år 2003. Jämfört med 2002 prognostiseras kostnaderna öka med 344 mkr, 5%, främst med anledning av ökade kostnader för busstrafik, 277 mkr, bl.a. nya och ändrade avtal med bussentreprenörerna, indexutveckling i övriga trafikavtal, upphandling av ny entreprenör för Roslagsbanan, höjda kvalitetskrav samt kostnader för incitament och försäkringar.

Kapitalkostnaderna består av leasinghyror, avskrivningar och räntor. Det låga ränteläget påverkar leasingkostnaderna och medför en fortsatt positiv prognos med 130 mkr, 14%, en ytterligare förbättring med 18 mkr jämfört med föregående prognos. Genomsnittliga ränteläget under året blir 3,25% jämfört med budgeterade 5%. SL Finans har för SL:s räkning genomfört två amerikanska leasingtransaktioner som givit ett likvidtillskott om ca 300 mkr. Erhållna belopp periodiseras i resultatet över trettio år och resultateffekten för samtliga amerikanska leasingtransaktioner beräknas för 2003 till

drygt 25 mkr. Ytterligare en amerikansk leasingtransaktion för återstående Vagn 2000 planeras till årsskiftet.

I prognosen ingår en reavinst om 52 mkr från försäljning av Svensk Banproduktion AB. Förhandlingar pågår om försäljning av Vällingby stationshus och en trolig reavinst på ca 40 mkr har ej beaktats i prognosen. Reavinst om ca 55 mkr från försäljning av SL:s fastighet i Gamla Stan realiseras förmodligen inte förrän 2004 eftersom vissa planfrågor ännu ej är lösta.

Skattefinansieringsgraden prognostiseras bli 52,6% mot budgeterade 51,5% främst på grund av de minskade intäkterna.

Verksamhet

Mot bakgrund av uppkomna resultatproblem i vagnunderhållsbolaget Tågia, i vilket SL är delägare med 33%, genomförs under hösten en noggrann genomgång av vagnparkens framtida underhållskostnader. Risk föreligger att underhållskostnaderna för Vagn 2000 har underskattats i flerårsbudgeten. Tillräcklig hänsyn har inte tagits till effekterna av den snabbare leveranstakten av nya vagnar som ägt rum jämfört med de ursprungliga planerna. Arbete pågår även med en översyn av Tågias finansiering.

Länsskatterätten har fastslagit att tillskott från SLL till SL ska betraktas som skattepliktigt näringsbidrag, vilket inte innebär några ekonomiska konsekvenser för SL. Skattemyndighetens krav på eftertaxering motsvarande 11 miljarder har underkänts.

Resandefallet visar på en ökning med 0,3% jämfört med motsvarande period 2002 och en ökning med högst 0,5% kan påräknas. Prognosen är oförändrad 647 000 resande per dag. Trafikutbudet prognostiseras öka med 141 miljoner sittplatskilometer, 1%, jämfört med 2002. Prognosen ligger under planerad utbudsökning om 2,14%.

Kvalitet – Punktlighet/Inställda avgångar/Stopp i trafiken

Kvalitetsmåten uppvisar mindre avvikelser jämfört med plan men har förbättrats jämfört med föregående år. Tunnelbanetrafiken och pendeltågstrafiken visar en stadigt förbättrad punktlighet. Under oktober ökade andelen inställd pendeltågstrafik och ligger 0,1% över plan. Orsaken är till ca 50% fel i Banverkets anläggningar. Antalet stopp i tunnelbanetrafiken har ökat främst på grund av yttre orsaker såsom vandalisering. Samtliga lokalbanor visar låga nivåer för inställd trafik och personaltillgången är fortsatt god. Även busstrafiken visar förbättringar avseende inställd trafik. Andelen nöjda resenärer har fortsatt att öka och uppgår nu till 64% jämfört med 61% år 2002. Andelen nöjda medborgare uppgår till i genomsnitt 54% jämfört med 50% 2002.

ÖVRIGA VERKSAMHETER

Färdtjänstnämnden redovisar en oförändrad prognos om -6,2 mkr. Grunden till den negativa prognosen ligger i en ökning av resevolymen, som medför risk för ett budgetöverskridande i storleksordningen 20 mkr. Ökningen av resevolymen har sin grund i en generös tilldelning av resor, en hög tillgänglighet hos transportörerna och en låg månadskostnad för resenären. Det av fullmäktige beslutade ekonomiska åtgärds paketet och Färdtjänstnämndens egen handlingsplan med åtgärder för att få budgeten i balans beräknas minska kostnaderna och ge besparingseffekter sammantaget med 3 mkr respektive 10,8 mkr, varav 5,3 mkr utgör effekter av ökade egenavgifter. Åtgärderna är dock inte tillräckliga varför Färdtjänsten arbetar vidare för att begränsa underskottet. Utvecklingen av resevolymen är den största osäkerhets- och riskfaktorn i prognosen. Ökningen av resevolymen jämfört med föregående år har dämpats och vid årets slut beräknas färdtjänstresandet per person överensstämma med budgeterade 42 resor per färdtjänstresenär.

Waxholms Ångfartygs AB (WÅAB) redovisar en helårsprognos på -130,1 mkr, en förbättring jämfört med föregående prognos med 0,8 mkr och 2,2 mkr bättre jämfört med budget. Prognosen för verksamhetens intäkter är 9,2 mkr bättre än budget, varav 3,5 mkr härrör från taxehöjningen den 1 juli med 10% på priserna i skärgårdstrafiken och 5 kronors höjning per biljett i hamntaxan i enlighet med åtgärdsprogrammet.

Kostnaderna för köpt trafik, godshantering, material och varor prognostiseras överstiga budgeten med 8,8 mkr med anledning av ökade kostnader dels för nya och befintliga trafikavtal avseende såväl person- som godstrafik, dels för den hårda isvintern. Övriga verksamhetskostnader, avskrivningar och räntenetto är sammantaget 0,8 mkr lägre än budget. Bolaget arbetar vidare med åtgärder för att så långt som möjligt täcka de ökade kostnaderna genom besparingar och intäktsförstärkningar.

Övriga verksamheter redovisar en helårsprognos på -150 mkr vilket avviker mot budget med -104 mkr. Den största avvikelserna står Landstingshuset Stockholm AB för med -106 mkr. Avvikelsen beror huvudsakligen på nedskrivning av aktier i dotterbolag. Kostnaden påverkar inte koncernens resultat då den enligt regler för koncernredovisning återläggs.